

Sygn. akt II CSK 792/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa R. P.

przeciwko W. P. i E. P.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 lipca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 12 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 277/13,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. oddala wniosek pozwanych o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik powódki w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 12 czerwca 2014 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłankach wskazanych w art. 398⁹ § 1 pkt. 1, 2 i 4 k.p.c.

W ocenie skarżącej istotne zagadnienie prawne sprowadza się do pytania, czy dochodzenie roszczenia z art. 740 zd. 2 k.c. w zw. z art. 64 k.c. i 1047 k.p.c. przez zleceniodawcę fiducjarnego nabycia nieruchomości wymaga podważenia skuteczności rozporządzeń zleceniobiorcy nieruchomością, jeżeli w skutek tych rozporządzeń zleceniobiorca ponownie staje się właścicielem nieruchomości.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie

będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw.

W odniesieniu do zagadnienia prawnego sformułowanego przez skarżącą wypowiedział się Sąd Najwyższy rozpoznając w tej sprawie skargę kasacyjną powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 31 marca 2011 r. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 stycznia 2013 r., II CSK 317/12, uchylił ten wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Sąd Najwyższy, oceniając roszczenie powódki stwierdził, że „zbycie rzeczy nabytej dla dającego zlecenie przez zleceniobiorcę w imieniu własnym, wbrew postanowieniom umowy zlecenia, nie niweczy roszczenia z art. 740 zdanie drugie w zw. z art. 64 k.c. i art. 1047 k.p.c., ale stanowi przeszkodę do jego skutecznego dochodzenia. W celu usunięcia tej przeszkody, dający zlecenie powinien wystąpić do sądu z powództwem o uznanie czynności uniemożliwiającej zadośćuczynienie jego roszczeniu za bezskuteczną podstawie art. 59 k.c. Podjęcie takiego działania jest – w analizowanej sytuacji – warunkiem koniecznym realizacji roszczenia o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli przenoszącego własność nieruchomości nabytej powierniczo na podstawie umowy zlecenia”.

Poglądem tym Sąd Apelacyjny, rozpoznając sprawę po raz drugi był związany, a ponowna skarga kasacyjna nie mogła być oparta na podstawach sprzecznych z wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy (art.398²⁰ k.p.c.).

Skarżąca nie wykazała także potrzeby dokonania wykładni art. 720 zd. 2 k.c., nie wykazała bowiem, że wykładnia przeprowadzona przez sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Wniosek pozwanych o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego podlegał oddaleniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że nie stanowi odpowiedzi na skargę kasacyjną pismo procesowe nazwane odpowiedzią na skargę kasacyjną, wniesione po upływie ustawowego terminu

do dokonania tej czynności. W konsekwencji, nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę kasacyjną (art. 167 k.p.c. w zw. art. 398⁷ § 1 k.p.c.).

I.n